

Fjerde søndag i treenighetstiden

Matt 10:24-39 (1 Mos 21:8-21; Sal 86:1-10,16-17; Jer 20:7-13; Sal 69:7-10,(11-15),16-18; Rom 6:1b-11)

Også denne perikopen omhandler disippelskap, og fokuset er *konsekvensen* eller *kostnaden* ved å svare på disippelkallet. Det kan leses som en brutalt ærlig, nærmest ubehagelig tekst. Jesus legger ingenting imellom når han beskriver hva som kreves av en disippel. Det løftes frem at disippelen skal være som et speilbilde av Jesus selv: Med offentlig bekjennelse, eskatologisk tillit og radikal lojalitet til Gud.

Teksten står i en direkte kontinuitet fra forrige søndag, med omtalen av «mester og lærling»-forholdet mellom Jesus og disiplene. Det som Jesus er, skal også disiplene være – både på godt og på vondt. Det som han kan gjøre, skal også de få gjøre. Disiplene kan handle på Jesu autoritet og med hans kraft og makt. Så vet også den kristne leser at det er en bakside av medaljen, som ikke uttales eksplisitt – disiplene vil også måtte regne med å lide slik som han gjorde.

Men her kommer også en oppmuntring til frimodighet! Det er ingen grunn til å frykte mennesker. Selv om mennesker vil stå imot, har Gud kontrollen. Der hvor mennesker er en trussel mot ditt kroppslige jeg, er «Far» så mye større og har makt over din *sjel*! «Vær ikke redde!» er faktisk et sentrum i en ellers alvorlig tekst.

Jesus følger opp med poenget om *fornektelse*. Dersom du fornekter Jesus i dette livet, vil han fornekte deg i det neste. Her følger noen vanskelige vers om at Jesus slett ikke er kommet for å bringe «fred, men sverd». Jesu *evangelium* er selvsagt fred og ikke voldshandlinger. Men Jesus må forstås på den måten at han ikke kan aksepteres *halvveis*. Enten tror du på Jesus og lever konsekvensen av det, eller så fornekter du ham. *Sverdet* han refererer til er stridighetene som oppstår når mennesker tar anstøt av hans (og i sin tur, disiplenes) ord. Det vil oppstå rifter og skiller i relasjoner, og vil splitte familier i uenighet.

Jesus oppleves kanskje krass når han forlanger at en skal velge ham foran sine aller nærmeste. Jesus vil ha førsteplassen i alles liv – det finnes ingen mellomting. Reformert pastor Timothy Keller sier: «Det finnes to måter å respondere på Jesu budskap: Enten kroner du ham, eller så korsfester du ham». Det er ingen tvil om at det er *kostbart* å følge Jesus. Men prisen, understreker Jesus, er verdt det! Om du så mister ditt liv for hans skyld, vil du *finne det*!

Det er i v38 at vi finner den berømte frasen om «å ta opp sitt kors». Det er et overraskende sitat som kan oppleves som et kronologisk panneklask. Matteus legger disse ordene i Jesu munn, vel vitende om at korsdøden fortsatt er et stykke unna (det gjentas senere, i 16:24). Det kan ha fungert som et munnhell i Jesu samtid. Korsfestelsen var noe oppviglere måtte regne med; romerske myndigheter praktiserte det flittig overfor de som truet *pax romana*, den romerske fred. Jesu skjebne understreker alvorret i hans ord – og historisk kjenner vi jo til at alle Jesu disipler (muligens med unntak av Johannes) døde martyrdøden.

Andre tekster

Det er mange tekster å velge i tillegg til preteksten. Fortellingen om Hagar og Ismael (1 Mos) peker på tillit til at Gud kan hjelpe, selv i svært vanskelige situasjoner. Begge salmetekstene og Jeremia-perikopen handler om at den troende aldri er alene, og at i den ytterste nød vil man kunne søke Guds hjelp og forvente forløsning. Jeremia maler Gud som en «veldig kriger», som gjør all

motstand til skamme. Romerbrevteksten er en sann perle i brevlitteraturen, og understreker betydningen av å være død for synden, men levende i Kristus. Som døpt til Kristi navn kan vi, som han, egentlig aldri dø («døden har ikke lenger makt over ham»).

Temaer

Den jevne leser vil antakelig kjempe med de mange harde ord i denne teksten. Vi er vant til å fremstille den kjærlige Jesus som tar barna på fanget, og som ber alle som strever og bærer byrder om å komme til ham. Bildet av Gud som en eskatologisk dommer («ødelegge sjel og kropp i helvete») er noe vi gjerne unngår å promotere fra talerstolen. Vi er ferdige med å skremme mennesker til frelse. Redsel for Gud er ingen god invitasjon til å tro – det tjener i teksten utelukkende som en kontrast til å frykte mennesker. Langt mer nærliggende er det å betone *gevinsten*: Et liv med Kristus er et *evig liv*. Å koble dette med Romerbrevteksten kan være en god nøkkel til en ellers vanskelig tekst.

Så skal vi heller ikke være redde for vanskelige temaer. Særsilt i vår tid, hvor krigens vind blåser over verden, kan vi ikke sette skylappene på og tro at vanskelighetenes tid er over. Det vil igjen kunne komme tider hvor vi blir satt på prøve for evangeliets skyld. Lesning av Dietrich Bonhoeffer og hans beskrivelse av *billig nåde* kan gi noen innsteg i en realistisk (dog alvorlig) kristendomsforståelse.

En metodistisk forståelseshorisont

John Wesley betoner sterkt hvordan å *etterligne Kristus* er nøkkelen til frelse (hans bok *A Plain Account of Christian Perfection*). “Hence I saw, in clearer and clearer light, the indispensable necessity of having *the mind which was in Christ*, and of *walking as Christ also walked*.” Dette innebar praktiske gjøremål, selvsagt ved å ta imot nattverden, men også å praktisk etterligne Jesu velgjerninger og leve ut overfor andre mennesker. Dette var, slik han så det, måten mennesket kunne svare på den (forutgående) nåde Gud hadde gjort tilgjengelig.

Spørsmål til ettertanke

Er det kostbart for oss å følge Jesus?

Om svaret er nei, gjør vi det da riktig?

Er det lettere eller vanskeligere å fornekte Jesus når en møter motgang?

Hva da med den som lever i velstand og medgang?